II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Μαΐου 2004

σχετικά με την κρατική ενίσχυση την οποία η Ιταλία (Σικελία) προγραμματίζει για τον αγροτικό τομέα

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2004) 1633]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2006/620/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο ([1]) και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, η Ιταλία ενημέρωσε την Επιτροπή, με επιστολή της 2ας Μαρτίου 2001, που πρωτοκολλήθηκε στις 5 Μαρτίου 2001, για τις ενισχύσεις που προβλέπονται στο σικελικό περιφερειακό νόμο αριθ. 27/2000 σχετικά με επείγοντα μέτρα για την αποζημίωση αγροτών για τις καταστροφές που προκλήθηκαν από την απεργία των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών (εφεξής αναφερόμενος ως περιφερειακός νόμος αριθ. 27/2000).

(2) Σε απάντηση στα τηλέτυπα αριθ. AGR 009603 της 20ης Απριλίου 2001 και AGR 034235 της 18ης Δεκεμβρίου 2001 της Επιτροπής, η Ιταλία έστειλε συμπληρωματικές πληροφορίες με την επιστολή της 7ης Νοεμβρίου 2001, που πρωτοκολλήθηκαν στις 13 Νοεμβρίου 2001 και με επιστολή της 31ης Ιουλίου 2002, που πρωτοκολλήθηκε στις 5 Αυγούστου 2002.

(3) Με το τηλέτυπο AGR 022152 της 20ης Σεπτεμβρίου 2002 η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες διευκρινίσεις και πληροφορίες.

(4) Καθώς δεν έλαβε καμία απάντηση, η Επιτροπή έστειλε στις ιταλικές αρχές το τηλέτυπο AGR 30656 της 20ης Δεκεμβρίου 2002, με το οποίο τους ζητούσε να απαντήσουν μέσα σε ένα μήνα.

(5) Καθώς δεν έλαβε καμία απάντηση, η Επιτροπή ενημέρωσε τις αρμόδιες αρχές με το τηλέτυπο AGR 07156 της 7ης Μαρτίου 2003 ότι η κοινοποίηση έπρεπε να θεωρηθεί αποσυρθείσα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ ([2]).

(6) Την ίδια ημέρα οι σχετικές υπηρεσίες της Επιτροπής έλαβαν από την Ιταλία επιστολή με ημερομηνία 5 Μαρτίου 2003, που πρωτοκολλήθηκε στις 6 Μαρτίου 2003, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, ενημέρωνε την Επιτροπή ότι η ανακοίνωση έπρεπε να θεωρηθεί πλήρης, επειδή οι πληροφορίες που ζητήθηκαν δεν ήταν διαθέσιμες και ζήτησε από την Επιτροπή να εγκρίνει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 με βάση τις πληροφορίες που είχαν ήδη παρασχεθεί.

(7) Με το τηλέτυπο AGRI 09066 της 27ης Μαρτίου 2003 οι σχετικές υπηρεσίες της Επιτροπής ενημέρωσαν τις αρμόδιες αρχές ότι θα δέχονταν το αίτημά τους και ότι, υπό το πρίσμα των διαθέσιμων πληροφοριών, θα πρότειναν πιθανώς η Επιτροπή να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης.

(8) Με την επιστολή της 25ης Απριλίου 2003 (SG(2003)D/229510), η Επιτροπή ενημέρωσε την Ιταλία ότι είχε αποφασίσει να κινήσει τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης όσον αφορά τα μέτρα ενίσχυσης που προβλέπονται στον περιφερειακό νόμο αριθ. 27/2000.

([1]) ΕΕ C 127 της 29.5.2003.

([2]) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σελ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από την πράξη προσχώρησης του 2003.

(9) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τις διαδικασίες δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκής Ένωσης ([3]). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

(10) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από την Ιταλία με επιστολή της 13ης Αυγούστου 2003, που πρωτοκολλήθηκε στις 18 Αυγούστου 2003.

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

(11) Η ανακοινωθείσα ενίσχυση προβλέπεται στο άρθρο 1 του περιφερειακού νόμου αριθ. 27 και στοχεύει στην αποζημίωση μεμονωμένων επιχειρήσεων ή/και ομίλων επιχειρήσεων παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 της συνθήκης εξαιτίας της ζημίας που υπέστησαν από την απεργία των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών και των οδοφραγμάτων που στήθηκαν από τις 30 Σεπτεμβρίου έως τις 8 Οκτωβρίου 2000 (στις 3 π.μ.) στη Σικελία.

(12) Σύμφωνα με τις παρασχεθείσες πληροφορίες η απεργία και τα οδοφράγματα κατέστησαν αδύνατη την εξεύρεση οχημάτων για τη μεταφορά των αγροτικών προϊόντων και προκάλεσαν οικονομική ζημία σε όλους τους ενδιαφερομένους. Ειδικότερα ήταν αδύνατο να παραδοθούν τα προϊόντα που ήταν ήδη έτοιμα για μεταφορά ή τα οποία είχαν συλλεχθεί και αποθηκευτεί σε αποθήκες ή να συλλεχθούν τα ώριμα προϊόντα τα οποία εξαιτίας του γεγονότος αυτού ωρίμασαν πολύ και δεν ήταν πλέον κατάλληλα να διατεθούν στο εμπόριο υπό τους συνήθεις όρους.

(13) Εντός των ορίων του διαθέσιμου προϋπολογισμού η προβλεπόμενη αποζημίωση θα καλύψει τη βλάβη που υπέστησαν οι δικαιούχοι υπό τη μορφή απώλειας εισοδήματος (diminuzione del reddito). Οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν σε αγρότες και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη Σικελία και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών έχει εμφανώς μειωθεί ως αποτέλεσμα του σχετικού γεγονότος.

(14) Σύμφωνα με τις παρασχεθείσες πληροφορίες, οι λεπτομερείς κανόνες που διέπουν τον υπολογισμό των απωλειών και η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλουν οι δικαιούχοι καθορίστηκαν από τον περιφερειακό υπουργό Γεωργίας. Η αποζημίωση θα αφορά ειδικότερα τα εύκολα καταστρεφόμενα αγαθά, όπως φρούτα και λαχανικά, λουλούδια, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα ο χρόνος της συλλογής ή/και παράδοσης των οποίων αντιστοιχεί στη σχετική περίοδο απεργίας και οδοφραγμάτων. Η ενίσχυση θα χορηγηθεί μόνο για τα προϊόντα τα οποία έπρεπε να παραδοθούν ή να συλλεχθούν μεταξύ 30 Σεπτεμβρίου και 8 Οκτωβρίου 2000 για τα οποία δεν ήταν δυνατή καμιά εναλλακτική μορφή διατήρησης ή καμία εναλλακτική μορφή διατήρησης δεν μπορούσε να εφαρμοστεί από την ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Τα έγγραφα που υποβάλλονται στη διοίκηση πρέπει να αναφέρονται στην αντίστοιχη περίοδο. Η προτεραιότητα στην αποζημίωση θα δοθεί στις επιχειρήσεις που δεν μπόρεσαν να παραδώσουν προϊόντα που ήδη συλλέχθηκαν ή συγκομίσθηκαν.

(15) Προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη και η έκταση της ζημίας οι δικαιούχες επιχειρήσεις πρέπει να υποβάλουν τη σύμβαση προμήθειας (με την οποία απαιτείται παράδοση ορισμένης ποσότητας προϊόντων εντός συγκεκριμένης προθεσμίας), η φορτωτική (που δείχνει τον παραγωγό, το μεταφορέα, το προϊόν που θα μεταφερθεί και την ημερομηνία παράδοσης) και, όταν το προϊόν έχει ήδη παραδοθεί, το τιμολόγιο. Η αποζημίωση θα καταβληθεί στις επιχειρήσεις οι οποίες αποδεικνύουν τη μη εκτέλεση των όρων της σύμβασης που προβλέπονται στις συμβάσεις τους προμήθειας (χρόνος, ποσότητα, ποιότητα και τιμή). Εάν η τιμή δεν οριζόταν στη σύμβαση, οι αρμόδιες αρχές θα χρησιμοποιήσουν ως αναφορά την τιμή που επισημαίνεται στους καταλόγους των Εμπορικών Επιμελητηρίων.

(16) Φαίνεται επίσης να υπάρχει πρόβλεψη αποζημίωσης για αγρότες οι οποίοι, εξαιτίας της απεργίας και των οδοφραγμάτων, δεν μπόρεσαν να συλλέξουν τα προϊόντα τους καθόλου και συνεπώς τα έχασαν. Από αυτή την άποψη οι αρμόδιες αρχές εξήγησαν ότι η ζημία που υπέστησαν οι αγρότες θα υπολογιστεί με βάση «πραγματογνωμοσύνες που συντάχθηκαν από καταρτισμένο γεωπόνο και αφορούν την αξία της παραγωγής επί των φυτών / δέντρων» τις οποίες οι δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν μαζί με τις σχετικές συμβάσεις.

(17) Εάν ο δικαιούχος παραδίδει το προϊόν του σε συνεταιρισμούς ή άλλες ομάδες (*organismi associativi*), η αποζημίωση μπορεί να πληρωθεί είτε στο μεμονωμένο παραγωγό που ανήκει στην ομάδα είτε στην ίδια την ομάδα. Σύμφωνα με την παρεχόμενη διευκρίνιση, η απώλεια και η αποζημίωση σε κάθε περίπτωση θα καθοριστούν για τον ενδιαφερόμενο παραγωγό.

(18) Αποκλείστηκαν η υπερβολική αποζημίωση και η σώρευση με άλλα μέτρα ενίσχυσης. Οι πιθανές ενισχύσεις βάσει ασφαλιστικών συμβολαίων και τα έσοδα από κάποια εναλλακτική χρησιμοποίηση / πώληση των σχετικών γεωργικών προϊόντων θα ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό της ενίσχυσης. Για την αποφυγή των επιπλέον αποζημιώσεων εξαιτίας των ζημιών που υπέστησαν ή των προστίμων που κατεβλήθησαν από τους απεργούς μεταφορείς, οι δικαιούχοι θα πρέπει να δηλώσουν ότι δεν προσέφυγαν στη δικαιοσύνη εναντίον των εν λόγω επιχειρήσεων οδικών μεταφορών.

(19) Ο προϋπολογισμός για το μέτρο ενίσχυσης ανέρχεται σε 1 300 εκατομμύρια ITL (= περίπου 671 394 ευρώ) κατά τα οικονομικά έτη 2000 και 2001. Η αποζημίωση θα καταβληθεί εφάπαξ.

(20) Το άρθρο 2 του νόμου που προβλέπει τα μέτρα ενίσχυσης περιέχει μια ρήτρα αναστολής η οποία συναρτά την εφαρμογή της ενίσχυσης με την έγκρισή της από την Επιτροπή.

(21) Στην απόφασή της να κινήσει τις διαδικασίες για το υπό εξέταση μέτρο, η Επιτροπή σημείωσε ότι σε εκείνο το στάδιο της διαδικασίας οι παρεκκλίσεις που ορίζονται στην παράγραφο (2) (α) και (γ) και στην παράγραφο (3) (α), (β), (γ), (δ) και (ε) του άρθρου 87 δεν φαίνεται να εφαρμόζονται με βάση τα χαρακτηριστικά της ενίσχυσης και του γεγονότος ότι η ανακοίνωση δεν είχε την πρόθεση να ικανοποιήσει τους όρους για την εφαρμογή των εν λόγω παρεκκλίσεων.

(22) Η Επιτροπή σημείωσε επίσης ότι οι ιταλικές αρχές είχαν επισημάνει στην ανακοίνωσή τους ότι η σχετική απεργία και το οδόφραγμα πρέπει να θεωρηθούν ως έκτακτο γεγονός, όπως αναφέρεται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και ότι το μέτρο ενίσχυσης πρέπει συνεπώς να εκτιμηθεί σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη.

([3]) Βλ. υποσημείωση 1.

(23) Η Επιτροπή υπενθύμισε στην απόφαση για την κίνηση διαδικασίας ότι σύμφωνα με την πρακτική της, επειδή συνιστούν εξαιρέσεις στη γενική αρχή της μη συμβατότητας της κρατικής ενίσχυσης με την κοινή αγορά που αναφέρεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η Επιτροπή υποστήριξε με συνέπεια ότι η «θεομηνία» και «έκτακτα γεγονότα», όπως αναφέρονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β), πρέπει να ερμηνευθούν περιοριστικά. Έκτακτα γεγονότα που έως σήμερα έχουν γίνει αποδεκτά από την Επιτροπή αποτελούν ο πόλεμος, εσωτερικές αναταραχές ή απεργίες και, με ορισμένες επιφυλάξεις και ανάλογα με την έκτασή τους, σημαντικά πυρηνικά ή βιομηχανικά ατυχήματα και πυρκαγιές που έχουν ως αποτέλεσμα ευρύτερες απώλειες ([4]). Μόλις καταδειχθεί η ύπαρξη μιας θεομηνίας ή έκτακτου γεγονότος, η Επιτροπή θα επιτρέψει ενίσχυση ύψους έως 100 % ως αποζημίωση για τις υλικές ζημιές. Η αποζημίωση πρέπει κατά κανόνα να υπολογιστεί στο επίπεδο του μεμονωμένου δικαιούχου και προκειμένου να αποφευχθεί η υπερβολική αποζημίωση, κάθε οφειλόμενη πληρωμή π.χ. δυνάμει ασφαλιστηρίων συμβολαίων, πρέπει να αφαιρείται από το ποσό της ενίσχυσης. Η Επιτροπή θα επιτρέψει επίσης την ενίσχυση για να αποζημιώσει τους αγρότες για την απώλεια εισοδήματος ως αποτέλεσμα της καταστροφής των μέσων γεωργικής παραγωγής υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει υπερβολική αποζημίωση.

(24) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία η Επιτροπή σημείωσε ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν κατέστησαν δυνατή την εξαγωγή συμπεράσματος ότι το εν λόγω γεγονός στην υπό εξέταση περίπτωση αποτέλεσε «έκτακτο γεγονός» κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β).

(25) Στην κοινοποίησή τους οι ιταλικές αρχές επεσήμαναν ότι η απεργία και τα οδοφράγματα επρόκειτο να θεωρηθούν έκτακτα γεγονότα όπως αναφέρεται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 σημείο β) της Συνθήκης, καθώς γεγονός παρόμοιων διαστάσεων με παρόμοιες επακόλουθες ζημίες για την τοπική οικονομία δεν είχε προηγουμένως συμβεί στη Σικελία.

(26) Προκειμένου να αποδειχθεί ο έκτακτος χαρακτήρας του υπό εξέταση γεγονότος, οι αρμόδιες αρχές υπέβαλαν ορισμένα αποσπάσματα εφημερίδων καθώς και αντίγραφο έκθεσης του γραφείου της Νομαρχίας του Παλέρμο. Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, στις 29 Σεπτεμβρίου 2000 οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών έδωσαν στις αστυνομικές αρχές προειδοποίηση μιας ημέρας για τη διαδήλωση που προγραμμάτιζαν να πραγματοποιήσουν στα σημεία πρόσβασης στο Παλέρμο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχονται στην έκθεση, στο πλαίσιο της διαδήλωσης θα διανέμονταν φυλλάδια με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού για τα προβλήματα των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών, ενώ οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών είχαν αναλάβει ρητώς τη δέσμευση να μην εμποδίσουν την κυκλοφορία στα σημεία πρόσβασης στο λιμάνι του Παλέρμο ή στους αυτοκινητόδρομους Παλέρμο-Κατάνια και Παλέρμο-Trapani. Ωστόσο, την επόμενη ημέρα (30 Σεπτεμβρίου 2000) η διαδήλωση εξελίχθηκε κατά τρόπο εντελώς διαφορετικό με οδοφράγματα στο Παλέρμο και σε άλλες επαρχίες.

([4]) Σημείο 11.2 των κατευθυντήριων γραμμών της Κοινότητας για κρατική ενίσχυση στον αγροτικό τομέα (ΕΕ C 232 της 12.8.2000, σ. 19).

(27) Ύστερα από τον ενδελεχή έλεγχο της εν λόγω έκθεσης, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ζήτησαν από τις αρμόδιες αρχές να απαντήσουν σε ορισμένες συγκεκριμένες ερωτήσεις προκειμένου να αξιολογήσουν τον πιθανό έκτακτο χαρακτήρα του σχετικού γεγονότος. Καθώς στις ερωτήσεις αυτές δεν δόθηκε απάντηση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξέφρασαν αμφιβολίες για το κατά πόσον το εν λόγω γεγονός μπορούσε να αποτελέσει «έκτακτο γεγονός» κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) για τους ακόλουθους λόγους:

α) *Προειδοποίηση στο Παλέρμο.* Στην υπό εξέταση περίπτωση, οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών είχαν δώσει στις αστυνομικές αρχές προειδοποίηση μιας ημέρας για τη διαδήλωση στο Παλέρμο. Εάν η προειδοποίηση μιας ημέρας είναι επαρκής δυνάμει του εθνικού δικαίου, έπεται ότι οι αρμόδιες αρχές ήταν ενημερωμένες για τη διαδήλωση εγκαίρως και μπορούσαν να έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να τη θέσουν υπό έλεγχο. Ελλείψει απάντησης από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει την έκτακτη φύση της διαδήλωσης.

β) *Πιθανή προειδοποίηση σε άλλες επαρχίες.* Από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν φαίνεται ότι η διαδήλωση πραγματοποιήθηκε όχι μόνο στο Παλέρμο αλλά και σε άλλες επαρχίες. Ελλείψει απάντησης από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή δεν μπορεί να αποκλείσει ότι οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών έδωσαν επίσης προειδοποίηση για τις διαδηλώσεις στις αρχές των επαρχιών πλην του Παλέρμο και ότι συνεπώς εκείνοι πληροφορήθηκαν εκ των προτέρων για τα γεγονότα και ήταν σε θέση να προβλέψουν την πιθανή τους έκταση.

γ) *Πιθανή εφαρμογή του νόμου σχετικά με τις απεργίες στα σχετικά γεγονότα.* Προκειμένου να αξιολογηθεί η πιθανή έκτακτη φύση των σχετικών γεγονότων, η Επιτροπή είχε ζητήσει από τις ιταλικές αρχές να παράσχουν πληροφορίες όσον αφορά την πιθανή εφαρμογή του ιταλικού νόμου σχετικά με τις απεργίες (νόμος αριθ. 146 της 12ης Ιουνίου 1990, όπως τροποποιήθηκε από το νόμο αριθ. 83 της 11ης Απριλίου 2000) στην εν λόγω περίπτωση. Ελλείψει σαφούς απάντησης από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να αποκλείσει ότι, αν ο νόμος είχε εφαρμοστεί / ή ήταν εφαρμοστέος, τα δυσμενή αποτελέσματα της απεργίας και των οδοφραγμάτων ή θα είχαν εξαλειφθεί ή θα μπορούσαν να είχαν εξαλειφθεί ή μειωθεί στο ελάχιστο (π.χ. βασικές υπηρεσίες θα μπορούσαν να είχαν παρασχεθεί, η απαιτούμενη προειδοποίηση θα είχε δώσει στους αγρότες επαρκή χρόνο για να αναζητήσουν εναλλακτικά μέσα μεταφοράς ή αποθήκευσης και, εάν η κατάσταση είχε γίνει τόσο σοβαρή ώστε να επηρεάσει δικαιώματα τα οποία εγγυάται το σύνταγμα, οι αρμόδιες αρχές θα είχαν διατάξει τους μεταφορείς να διακόψουν την απεργία, κ.λπ.). Προκειμένου να αξιολογηθεί η έκτακτη φύση της απεργίας και των οδοφραγμάτων, η Επιτροπή ζήτησε επίσης πληροφορίες σχετικά με τα είδη παραβάσεων που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς συνδέονται με αυτά, ενημέρωση η οποία δεν είχε παρασχεθεί.

δ) *Λόγοι της διαδήλωσης*. Η έκθεση από το γραφείο της Νομαρχίας του Παλέρμου επισήμανε ότι η απεργία δεν τελείωσε έως τις 8 Οκτωβρίου (στις 3 π.μ.), καθώς επιτεύχθηκε συμφωνία την ημέρα πριν μεταξύ των εκπροσώπων της Ένωσης Σικελικών Οδικών Μεταφορών, της περιφερειακής κυβέρνησης και του τότε υπουργού Μεταφορών. Προκειμένου να κατανοήσουμε καλύτερα τους λόγους της απεργίας και των οδοφραγμάτων, ζητήθηκε από τις αρμόδιες αρχές να επισημάνουν το περιεχόμενο της συμφωνίας και να δηλώσουν κατά πόσο οι διαδηλώσεις των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών είχαν πραγματοποιηθεί για τους ίδιους λόγους σε άλλες περιφέρειες, ή σε εθνικό επίπεδο, ή κατά πόσο η διαδήλωση αφορούσε μόνον τη Σικελία. Ελλείψει απάντησης από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά τους λόγους για τα σχετικά γεγονότα και κατά πόσο τα τελευταία συνιστούσαν «έκτακτο γεγονός».

ε) *Μέγεθος και έκταση της διαδήλωσης, της απεργίας και των οδοφραγμάτων*. Από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν φαίνεται ότι η διαδήλωση πραγματοποιήθηκε επίσης και σε άλλες επαρχίες. Οι αρμόδιες αρχές δεν αποσαφήνισαν σε ποιες άλλες επαρχίες πραγματοποιήθηκε η διαδήλωση, η απεργία και τα οδοφράγματα, δεν επισήμανε την έκταση και τις συνέπειές τους και, πέραν από ορισμένα αποσπάσματα εφημερίδων, δεν παρασχέθηκε κανένα επίσημο στοιχείο τεκμηρίωσης των γεγονότων αυτών σε άλλες περιοχές της Σικελίας (π.χ. η έκθεση του γραφείου της Νομαρχίας του Παλέρμο). Συνεπώς, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά τη γεωγραφική διάδοση και έκταση των διαδηλώσεων, την απεργία και τα οδοφράγματα στο υπόλοιπο της Σικελίας.

στ) *Αριθμός συμμετεχόντων*. Η προειδοποίηση της διαδήλωσης που υποβλήθηκε από την Ένωση των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών, αντίγραφο της οποίας προσαρτήθηκε στην έκθεση του γραφείου της Νομαρχίας του Παλέρμο, φαίνεται να δείχνει ότι περίπου 50 μεταφορείς θα έπαιρναν μέρος στη διαδήλωση στο Παλέρμο. Ελλείψει απάντησης από τις αρμόδιες αρχές που να δείχνει, με αποδεικτικά στοιχεία, πόσες επιχειρήσεις οδικών μεταφορών δραστηριοποιούνταν στη Σικελία και χονδρικά πόσες από αυτές πραγματικά πήραν μέρος στην διαδήλωση στο Παλέρμο και στο υπόλοιπο της Σικελίας, η Επιτροπή είχε αμφιβολίες όσον αφορά τον αριθμό των ανθρώπων που συμμετείχαν στα σχετικά γεγονότα.

(28) Εκτός από τις αμφιβολίες ως προς το εάν το ανακοινωθέν γεγονός θα μπορούσε να θεωρηθεί ως «έκτακτο γεγονός», η Επιτροπή εξέφρασε επίσης, στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, τις αμφιβολίες της σχετικά με άλλες πτυχές της ενίσχυσης, δηλαδή: (α) τους δικαιούχους της ενίσχυσης, (β) ορισμένους λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της ζημίας που υπέστησαν, (γ) τα προϊόντα που καλύπτονται από την ενίσχυση και (δ) τη δυνατότητα το μέτρο να αποτελούσε ενδεχομένως έμμεση ενίσχυση στους απεργούντες μεταφορείς. Οι λόγοι για αυτές τις αμφιβολίες καθορίζονται κατωτέρω.

α) *Οι δικαιούχοι του μέτρου ενίσχυσης*. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του σχετικού νόμου και του τυποποιημένου εντύπου, οι δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι: «μεμονωμένες ή ενωμένες επιχειρήσεις παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων». Ωστόσο, οι επεξηγήσεις που δόθηκαν από τις αρμόδιες αρχές όσον αφορά τους λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της ζημίας που υπέστησαν και της αποζημίωσης φαίνεται να αναφέρονται μόνο στη ζημία που υπέστησαν μεμονωμένοι παραγωγοί του πρωτογενούς τομέα στη γεωργία. Ελλείψει αποσαφήνισης από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή έχει αμφιβολίες ως προς το ποιοι είναι οι δικαιούχοι του μέτρου ενίσχυσης και, εάν η ενίσχυση χορηγήθηκε επίσης σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία, ως προς το είδος της ζημίας που υπέστη καθεμία από αυτές τις κατηγορίες επιχειρήσεων καθώς και ως προς τους λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό και την αξιολόγησή της.

β) *Ορισμένοι λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της ζημίας*. Οι αρμόδιες αρχές παρείχαν παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο θα υπολογιζόταν η ζημία που υπέστησαν οι αγρότες όταν παραδίνονταν προϊόντα που ήταν κατώτερα σε ποιότητα ή ποσότητα με εκείνα που είχαν αρχικά συμφωνηθεί στη σύμβαση. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ζημία που υπέστησαν είναι η διαφορά μεταξύ της συμφωνηθείσας τιμής για το συμφωνηθέν εμπόρευμα, όπως καθοριζόταν στη σύμβαση και η τιμή που καταβλήθηκε πραγματικά στον αγρότη μετά την παράδοση των αγαθών τα οποία ήταν χαμηλότερης ποσότητας ή/και ποιότητας (λόγω της υπερωρίμανσής τους). Οι αρμόδιες αρχές προτίθενται, ωστόσο, να αποζημιώσουν επίσης αγρότες οι οποίοι, εξαιτίας της απεργίας και των οδοφραγμάτων, δεν μπόρεσαν να συλλέξουν / συγκομίσουν την παραγωγή τους και των οποίων η παραγωγή συνεπώς χάθηκε. Σε αυτήν την περίπτωση η ζημία που υπέστησαν οι αγρότες θα υπολογιστεί με βάση «πραγματογνωμοσύνες από καταρτισμένους γεωπόνους σχετικά με την αξία της παραγωγής επί των φυτών / δέντρων» που έπρεπε να συνοδεύουν τις συμβάσεις. Ελλείψει διευκρίνισης από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά τους λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της ζημίας και την ενίσχυση που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση και γιατί οι λεπτομερείς κανόνες που εφαρμόζονται σε αυτήν την περίπτωση θα διέφεραν από εκείνους που εφαρμόζονται σε άλλες περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω. Επιπλέον η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες αναφορικά με τη φύση και το σκοπό των πραγματογνωμοσυνών, πότε και πώς θα καταρτίζονταν καθώς και το είδος των προϊόντων για τα οποία οι προαναφερθείσες πραγματογνωμοσύνες θα χρησιμοποιούνταν για την αξιολόγηση τη ζημίας που πραγματοποιήθηκε.

γ) *Τα προϊόντα που καλύπτονται από το μέτρο ενίσχυσης*. Οι αρμόδιες αρχές είχαν επισημάνει ότι η ενίσχυση αφορούσε προϊόντα τα οποία, εξαιτίας της φύσης τους (εύκολο να φθαρούν, περίοδος συγκομιδής, κ.λπ.), έπρεπε να παραδοθούν ή να συλλεχθούν / συγκομιστούν γρήγορα κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου (30 Σεπτεμβρίου έως 8 Οκτωβρίου 2000) και για τα οποία δεν μπορούσε να προβλεφθεί άλλη εναλλακτική μορφή αποθήκευσης (παραδείγματος χάριν κατάψυξη). Προκειμένου να αξιολογηθεί αυτή η πτυχή, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ζήτησαν από τις αρμόδιες αρχές να παράσχουν κατάλογο των προϊόντων. Οι αρμόδιες αρχές δεν παρείχαν σχετικό κατάλογο, αλλά ανέλαβαν την

υποχρέωση να παραδώσουν σχετικό κατάλογο σε μεταγενέστερο στάδιο, πριν από την καταβολή της ενίσχυσης. Δεδομένου ότι ένας τέτοιος κατάλογος κρινόταν αναγκαίος για την πιθανή έγκριση του μέτρου ενίσχυσης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τη φύση των προϊόντων για τα οποία οι αρμόδιες αρχές προτίθενται να χορηγήσουν ενίσχυση.

δ) *Η δυνατότητα ότι το μέτρο ενδέχεται να αποτελέσει έμμεση ενίσχυση στους απεργούντες μεταφορείς.* Καθώς το μέτρο ενίσχυσης στοχεύει να αντισταθμίσει τη ζημία που υπέστησαν οι αγροτικές επιχειρήσεις εξαιτίας της διαδήλωσης των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών, της απεργίας και των οδοφραγμάτων, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αποκλείσει το ενδεχόμενο ότι, εάν οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών απαιτείτο, δυνάμει του εθνικού δικαίου, να καταβάλουν αποζημίωση στις αγροτικές επιχειρήσεις για (συμβατική και μη συμβατική) ζημία που προκλήθηκε από τη διαδήλωσή τους, το μέτρο ενίσχυσης θα μπορούσε να θεωρηθεί ως έμμεση λειτουργική ενίσχυση στις απεργούσες επιχειρήσεις οδικών μεταφορών. Δεδομένου ότι, προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν διπλή αποζημίωση λόγω της συμβατικής ζημίας ή προστίμων που πληρώθηκαν σε αυτούς από τους απεργούντες μεταφορείς, οι δικαιούχοι θα πρέπει να δηλώσουν ότι δεν είχαν κινήσει διαδικασίες κατά των σχετικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών και, καθώς οι επεξηγήσεις που παρασχέθηκαν από τις αρμόδιες αρχές - δηλ. ότι οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών θα ήταν υπεύθυνες ως ιδιώτες και όχι ως επιχειρήσεις - δεν φαίνονται πειστικές και δεν φάνηκε να αποκλείουν ότι, δυνάμει του εθνικού δικαίου, οι απεργούσες επιχειρήσεις οδικών μεταφορών ενδέχεται πράγματι να είναι υπεύθυνες για ζημίες στους αγρότες, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά τη φύση των πραγματικών αποδεκτών της ενίσχυσης, η οποία θα μπορούσε συνεπώς να θεωρηθεί επίσης ως λειτουργική ενίσχυση στις ίδιες τις επιχειρήσεις οδικών μεταφορών ή σε ορισμένες από αυτές.

(29) Έχοντας υπόψη τους κανόνες που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή εκφράζει, στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, αμφιβολίες τόσο για το χαρακτηρισμό του δηλωθέντος γεγονότος ως «έκτακτου γεγονότος», για το οποίο θα ίσχυε η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της Συνθήκης, όσο και για ορισμένα από τα χαρακτηριστικά του μέτρου ενίσχυσης, αμφιβολίες που δεν επιτρέπουν στην Επιτροπή να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το προτεινόμενο μέτρο προοριζόταν πράγματι να αντισταθμίσει τη ζημία που προκλήθηκε λόγω του γεγονότος και δεν συνιστούσε απλώς λειτουργική ενίσχυση.

(30) Συνεπώς, η ενίσχυση που αναφέρθηκε στο άρθρο 1 του περιφερειακού νόμου αριθ. 27/2000 δεν φαίνεται να είναι επιλέξιμη για εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης.

III. ΣΧΟΛΙΑ ΑΠΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

(31) Δεν υπεβλήθη κανένα σχόλιο από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

IV. ΣΧΟΛΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

(32) Η Επιτροπή έλαβε σχόλια από την Ιταλία, εξ ονόματος της Regione Siciliana με επιστολή της 13ης Αυγούστου 2003, που πρωτοκολλήθηκε στις 18 Αυγούστου 2003.

(33) Στην εν λόγω επιστολή, οι ιταλικές αρχές διαμήνυσαν ότι δεν είχαν άλλες πληροφορίες εκτός από τις πληροφορίες που είχαν ήδη παράσχει στην κοινοποίηση και επιβεβαίωσαν ότι το πρόγραμμα ενίσχυσης δεν είχε εφαρμοστεί. Οι ιταλικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι σκόπευαν να δημοσιεύσουν την απόφασή της για κίνηση της διαδικασίας σχετικά με τα εν λόγω μέτρα με τη δημοσίευση στην περιφερειακή εφημερίδα μιας ανακοίνωσης που θα περιείχε μια αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθ. C 127 της 29ης Μαΐου 2003.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(34) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές.

(35) Το υπό εξέταση μέτρο προβλέπει τη χορήγηση ενίσχυσης, μέσω δημόσιων περιφερειακών πόρων, σε συγκεκριμένες αγροτικές επιχειρήσεις στη Σικελία, οι οποίες θα αποκομίσουν αναντίρρητα αδικαιολόγητο οικονομικό και χρηματικό πλεονέκτημα εις βάρος άλλων επιχειρήσεων που δεν λαμβάνουν αυτήν την ενίσχυση. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η βελτίωση όσον αφορά την ανταγωνιστική θέση μιας επιχείρησης ως αποτέλεσμα της κρατικής οικονομικής ενίσχυσης οδηγεί στην πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού έναντι άλλων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων που δεν λαμβάνουν τέτοια βοήθεια ([5]).

(36) Το μέτρο έχει επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι υπάρχει ουσιαστικό ενδοκοινοτικό εμπόριο όσον αφορά τα αγροτικά προϊόντα, όπως υποδεικνύεται από τον πίνακα ([6]), ο οποίος παραθέτει τη γενική αξία των αγροτικών εισαγωγών και εξαγωγών μεταξύ Ιταλίας και ΕΕ κατά το διάστημα 1997-2001 ([7]). Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, στην Ιταλία, η Σικελία είναι ένας σημαντικός παραγωγός αγροτικών προϊόντων.

([5]) Βλ. υπόθεση C-730/79 Συλλογή 1980, σελ. 2671, σημεία 11 και 12.

([6]) Πηγή: Eurostat.

([7]) Σύμφωνα με την υπάρχουσα νομολογία, ο όρος της επίδρασης στο εμπόριο ικανοποιείται, καθώς η ωφελημένη επιχείρηση πραγματοποιεί μια οικονομική δραστηριότητα που αποτελεί αντικείμενο εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών. Το απλό γεγονός ότι η ενίσχυση ενισχύει τη θέση αυτής της επιχείρησης σε σχέση με άλλες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ενδοκοινοτικού εμπορίου καθιστά πιθανό το ενδεχόμενο να θεωρηθεί ότι το εμπόριο αυτό επηρεάστηκε. Όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στο γεωργικό τομέα, αποτελεί πάγια νομολογία ότι, ακόμα και όταν το συνολικό ποσό της εν λόγω ενίσχυσης είναι μικρό και διαιρείται μεταξύ μεγάλου αριθμού αγροτών, επηρεάζονται το ενδοκοινοτικό εμπόριο και ο ανταγωνισμός (Βλέπε υπόθεση C-113/2000, Συλλογή 2002, σελ. 7601, σημεία 30 έως 36 και 54 έως 56· υπόθεση C 114/2000, Συλλογή 2002, σελ. 7657, σημεία 46 έως 52 και 68 έως 69).

Γεωργια Γενικα

	ΕΞΑΓΩΓΕΣ ECU/EUR εκατ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ECU/EUR εκατ
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

(37) Πρέπει επίσης να υπενθυμιστεί ότι, σύμφωνα με το Δικαστήριο, η ενίσχυση σε μια επιχείρηση μπορεί να είναι τέτοια ώστε να επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, όταν η εν λόγω επιχείρηση ανταγωνίζεται με προϊόντα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη ακόμα και αν δεν εξάγει η ίδια τα προϊόντα της. Όταν ένα κράτος μέλος χορηγεί ενίσχυση σε μια επιχείρηση, η εσωτερική παραγωγή μπορεί για το λόγο αυτό να διατηρηθεί ή να αυξηθεί, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη να έχουν μικρότερη δυνατότητα εξαγωγής των προϊόντων τους στην αγορά στο εν λόγω κράτος μέλος. Αυτή η ενίσχυση είναι συνεπώς πιθανό να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ([8]).

(38) Συνεπώς η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το υπό εξέταση μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης που αναφέρεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Οι ιταλικές αρχές δεν αμφισβήτησαν ποτέ το σημείο αυτό.

(39) Η απαγόρευση του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης υπάγεται στις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3.

(40) Οι παρεκκλίσεις που παρατίθενται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης είναι προφανώς ανεφάρμοστες, δεδομένης της φύσης και των λόγων των εν λόγω μέτρων ενίσχυσης. Πράγματι η Ιταλία δεν ζήτησε την εφαρμογή ούτε του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο α) ούτε του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο γ).

(41) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης είναι επίσης ανεφάρμοστο, εφόσον οι εν λόγω ενισχύσεις έχουν ως στόχο την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση. Επιπλέον, η Ιταλία δεν ζήτησε την εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α).

(42) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) είναι επίσης ανεφάρμοστο, εφόσον οι εν λόγω ενισχύσεις δεν στοχεύουν στην προώθηση της υλοποίησης ενός σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή στην άρση μιας σοβαρής διαταραχής της ιταλικής οικονομίας. Επιπλέον, η Ιταλία δεν ζήτησε την εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β).

([8]) Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 102/87 *Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1988 σελ. 4067.

(43) Οι εν λόγω ενισχύσεις δεν προορίζονται ούτε είναι κατάλληλες για την υλοποίηση των στόχων της προώθησης του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς που αναφέρονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ), ούτε η Ιταλία ζήτησε την εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ).

(44) Δεδομένου ότι δεν διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, αυτές οι ενισχύσεις δεν προορίζονται καν ούτε είναι κατάλληλες να επιτύχουν τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), ούτε και η Ιταλία ζήτησε την εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

(45) Η εξέταση της συγκεκριμένης αναφοράς που έκαναν οι ιταλικές αρχές στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και στη φύση των υπό εξέταση ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν σε καμία άλλη παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η μόνη παρέκκλιση η οποία μπορεί να εφαρμοστεί είναι αυτή που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β).

Εφαρμόσιμες διατάξεις

(46) Η δυνατότητα εφαρμογής της προαναφερόμενης παρέκκλισης πρέπει να εκτιμηθεί με βάση τις διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της γεωργίας ή τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας ([9])(που καλούνται εφεξής: οι «κατευθυντήριες γραμμές»), οι οποίες άρχισαν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 2000 ([10]).

(47) Σύμφωνα με το σημείο 23.3 των κατευθυντηρίων γραμμών, η Επιτροπή εφαρμόζει τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές από την 1η Ιανουαρίου 2000 τόσο στις νέες κοινοποιήσεις κρατικών ενισχύσεων όσο και στις τρέχουσες κοινοποιήσεις κατά την ημερομηνία εκείνη. Οι παράνομες ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 ([11]) θα εκτιμηθούν σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές κατά την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκαν.

(48) Ο περιφερειακός νόμος αριθ. 27/2000 κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με επιστολή της 2ας Μαρτίου 2001, και πρωτοκολλήθηκε στις 5 Μαρτίου 2001. Στο άρθρο 2 του νόμου περιέχεται μια ρήτρα αναστολής η οποία συναρτά την εφαρμογή των μέτρων κρατικής ενίσχυσης που περιέχονται στο νόμο με την έγκρισή τους από την Επιτροπή ([12]). Στις παρατηρήσεις τους οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τα μέτρα ενίσχυσης δεν είχαν εφαρμοστεί.

([9]) ΕΕ C 232 της 12.8.2000, σ. 19.

([10]) Καθώς η κοινοποίηση δεν καθορίζει ότι το υπό εξέταση καθεστώς ενίσχυσης εφαρμόζεται μόνο σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής, ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται (βλ. άρθρο 20 του κανονισμού αριθ. 1/2004 της Επιτροπής της 23ης Δεκεμβρίου 2003 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, ΕΕ L 1 της 3.1.2004)

([11]) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

([12]) Το άρθρο 2 αναφέρει: «1. Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο υπόκεινται σε συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΚ σχετικά με την κρατική ενίσχυση και στο συμπέρασμα των διαδικασιών δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης».

(49) Η εξέταση του μέτρου ενίσχυσης, συνεπώς, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών ([13]) και ιδίως του σημείου 11.2 (ενίσχυση για την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από φυσικές καταστροφές ή έκτακτα γεγονότα).

(50) Το σημείο 11.2 των κατευθυντήριων γραμμών προβλέπει ότι, επειδή αποτελούν εξαιρέσεις από τη γενική αρχή του ασυμβίβαστου των κρατικών ενισχύσεων με την κοινή αγορά, η οποία τίθεται με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, η Επιτροπή υποστηρίζει σταθερά ότι οι έννοιες της «θεομηνίας» και του «έκτακτου γεγονότος» που περιέχονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Μέχρι τούδε, η Επιτροπή έχει δεχθεί ότι οι σεισμοί, οι χιονοστιβάδες, οι κατολισθήσεις και οι πλημμύρες συνιστούν ενδεχομένως θεομηνίες. Στα έκτακτα γεγονότα που μέχρι στιγμής έχουν γίνει δεκτά από την Επιτροπή περιλαμβάνονται ο πόλεμος, οι εσωτερικές αναταραχές ή απεργίες και, με ορισμένες επιφυλάξεις και ανάλογα με την έκτασή τους, μείζονα πυρηνικά ή βιομηχανικά ατυχήματα και πυρκαγιές, τα οποία συνεπάγονται εκτεταμένες απώλειες. Από την άλλη πλευρά, η Επιτροπή δεν δέχθηκε ότι μια πυρκαγιά σε μία και μόνη μεταποιητική μονάδα, η οποία καλυπτόταν από συνήθη εμπορική ασφάλεια, μπορούσε να θεωρηθεί έκτακτο γεγονός. Κατά γενικό κανόνα, η Επιτροπή δεν δέχεται ότι η εκδήλωση ζωικών ή φυτικών ασθενειών μπορεί να θεωρηθεί θεομηνία ή έκτακτο γεγονός. Εντούτοις, σε μία περίπτωση η Επιτροπή ανεγνώρισε ότι η ευρύτατη εκδήλωση μιας εντελώς νέας ζωικής ασθένειας αποτελούσε έκτακτο γεγονός. Λόγω των εγγενών δυσχερειών στην πρόβλεψη γεγονότων του είδους αυτού, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να αξιολογεί τις προτάσεις χορήγησης ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη πρακτική της στον τομέα αυτό. Εφόσον αποδειχθεί η ύπαρξη θεομηνίας ή έκτακτου γεγονότος, η Επιτροπή θα επιτρέπει τη χορήγηση ενίσχυσης σε ποσοστό μέχρι 100 % για την αποζημίωση των υλικών ζημιών. Η αποζημίωση πρέπει κανονικά να υπολογίζεται σε επίπεδο ατομικού δικαιούχου και, για να αποφεύγεται η υπερβολική αποζημίωση, οι τυχόν πληρωμές που οφείλονται, π.χ. βάσει ασφαλιστικών συμβολαίων, πρέπει να αφαιρούνται από το ποσό της ενίσχυσης. Η Επιτροπή θα δέχεται επίσης ενισχύσεις για την αποζημίωση των γεωργών για τις απώλειες εισοδήματος που απορρέουν από την καταστροφή των μέσων γεωργικής παραγωγής, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει υπερβολική αντιστάθμιση.

(51) Στην απόφασή της για κίνηση της διαδικασίας όσον αφορά την εν λόγω ενίσχυση, η Επιτροπή κατέστησε σαφείς τις αμφιβολίες της ως προς το κατά πόσο το γεγονός που προκαλεί την αποζημίωση συνιστούσε έκτακτο γεγονός (βλ. αιτιολογική σκέψη 27 ανωτέρω).

(52) Στην ίδια απόφαση η Επιτροπή καθόρισε επίσης σαφώς τις αμφιβολίες της σχετικά με άλλες πτυχές του μέτρου ενίσχυσης, ιδίως σχετικά με ορισμένες πτυχές που είναι αναγκαίες για τη δημιουργία συνδέσμου μεταξύ του σχετικού γεγονότος και των απωλειών που προκλήθηκαν σύμφωνα με τους ισχυρισμούς από αυτό για τους οποίους προγραμματίζεται αποζημίωση (βλ. αιτιολογική σκέψη 28 ανωτέρω).

([13]) ΕΕ C 232 της 12.8.2000.

(53) Δεδομένου ότι οι ιταλικές αρχές δεν έχουν παράσχει οποιοδήποτε νέο ή περαιτέρω στοιχείο πληροφοριών ή αξιολόγησης, οι λόγοι που οδήγησαν την Επιτροπή στην έγκριση της εν λόγω απόφασης εξακολουθούν να ισχύουν.

(54) Σχετικά με την εξαιρετική φύση του εν λόγω γεγονότος, η Επιτροπή έχει την άποψη σύμφωνα με την πάγια πρακτική της, ότι η υπονοούμενη υπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 2 β) είναι ότι ένα έκτακτο γεγονός είναι κάτι που είναι, από τη φύση του, απρόβλεπτο ([14]).

(55) Η Επιτροπή επίσης θεώρησε ότι είχε αποδεχτεί στο παρελθόν σε μια υπόθεση ([15]) ότι ένα οδόφραγμα θα μπορούσε να αποτελέσει έκτακτο γεγονός, εφόσον αυτό το οδόφραγμα θα μπορούσε να εξομοιωθεί με μια απεργία που είχε διακόψει την οικονομική δραστηριότητα στην εν λόγω χώρα σε αξιόλογη έκταση (μεταξύ της 29ης Ιουνίου και της 18ης Ιουλίου 1992) και εφόσον ήταν δυνατό, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, να βρεθεί άμεσος σύνδεσμος μεταξύ της ενίσχυσης και του οδοφράγματος.

(56) Στην εν λόγω περίπτωση, παρά τη λήψη αιτήματος για το σκοπό αυτό, οι ιταλικές αρχές δεν έχουν παράσχει τις πληροφορίες που θα επέτρεπαν στην Επιτροπή να θεωρήσει την απεργία και τα οδοφράγματα ως έκτακτο γεγονός. Ειδικότερα, ελλείψει πληροφοριών για το αντίθετο, η Επιτροπή έχει δικαίωμα να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, αφού η σχετική διαδήλωση είχε αναγγελθεί εκ των προτέρων στις δημόσιες αρχές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απρόβλεπτο γεγονός είτε για τις δημόσιες αρχές είτε για τους σχετικούς οικονομικούς τομείς. Οι απεργίες μπορεί να είναι συχνό γεγονός και, εάν υπάρχει εκ των προτέρων αναγγελία, μπορούν να ληφθούν κατάλληλα μέτρα προφύλαξης. Συνεπώς, το απρόβλεπτο στοιχείο λείπει στην περίπτωση αυτήν. Επιπλέον, δεδομένου ότι ούτε οι πραγματικές αιτίες της απεργίας ούτε οι λόγοι για τους οποίους τελείωσε ύστερα από οκτώ ημέρες προσδιορίστηκαν σαφώς, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η δυνατότητα πραγματοποίησης μιας επικείμενης απεργίας στον τομέα των μεταφορών ήταν γνωστή στο κοινό, μέσω των μέσων μαζικής επικοινωνίας, για μεγάλο διάστημα.

(57) Το γεγονός ότι η αναγγελθείσα διαδήλωση μπορεί να είχε εξελιχθεί σε μεγαλύτερο γεγονός από το αναμενόμενο δεν χρησιμεύει αυτό καθαυτό για να το μετασχηματίσει σε έκτακτο γεγονός κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β). Δεδομένου ότι οι αρμόδιες αρχές δεν διευκρίνισαν τον αριθμό εκείνων που συμμετείχαν (οι οποίοι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν, πρέπει να ήταν αρχικά 50) σε σχέση με το συνολικό αριθμό των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών που δραστηριοποιούνται στη Σικελία ή τη γεωγραφική έκταση της απεργίας, η Επιτροπή δεν μπορεί ούτε ακόμη και να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, από την άποψη της διάστασης και των εξελίξεων, το γεγονός μπορεί να είχε αναστατώσει εξαιρετικά την οικονομική δραστηριότητα στη

([14]) Βλέπε το σημείο 92 της απόφασης 2000/625/ΕΚ της Επιτροπής της 13ης Ιουνίου 2000 σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης το οποίο η Ιρλανδία έθεσε σε εφαρμογή για την προώθηση της θαλάσσιας μεταφοράς ιρλανδικών ζώων κτηνοτροφίας στην ηπειρωτική Ευρώπη (ΕΕ L 263 της 18.10.2000, σ. 17). Βλ. επίσης το σημείο 33 της ανακοίνωσης της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Συνέπειες των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Ηνωμένες Πολιτείες για τον κλάδο των αερομεταφορών/* COM/2001/0574 τελικό*/.

([15]) Βλ. απόφαση 96/148/ΕΚ της Επιτροπής της 26ης Ιουλίου 1995 σχετικά με τα μέτρα που αποφάσισε να λάβει η Γαλλία ύστερα από παράλυση του γαλλικού οδικού δικτύου το 1992 (ΕΕ L 34 της 13/02/1996 σ. 38).

σχετική χώρα σε σημαντικό και αξιόλογο βαθμό. Τέλος, το σχετικό γεγονός διήρκεσε μόνον οκτώ ημέρες (από τις 30 Σεπτεμβρίου έως 8 Οκτωβρίου στις 3 π.μ. σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν), σε σύγκριση με τις τρεις εβδομάδες (μεταξύ 29 Ιουνίου και 18 Ιουλίου 1992) στην περίπτωση που η Επιτροπή θεωρούσε ότι συνιστούσε έκτακτο γεγονός ([16]).

(58) Επιπλέον, καθώς δεν είναι γνωστό κατά πόσο και σε ποιο βαθμό εφαρμόστηκε στο εν λόγω γεγονός ο νόμος που ρυθμίζει τις απεργίες, δεν είναι δυνατόν, αφενός, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το γεγονός ήταν τόσο σοβαρό ώστε να καταστεί αναγκαίο οι δημόσιες αρχές να διατάξουν τους απεργούντες μεταφορείς να σταματήσουν την απεργία προκειμένου να προστατευθούν τα συνταγματικά δικαιώματα άλλων πολιτών και, αφετέρου, να αποκλείσει ότι, σε συμμόρφωση με το ανωτέρω δίκαιο, μπορεί να είχαν ληφθεί επαρκή μέτρα προφύλαξης για την ελαχιστοποίηση ή την ακύρωση των επιπτώσεων της απεργίας.

(59) Συνεπώς, με βάση τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω γεγονός δεν είναι ένα έκτακτο γεγονός που αναστάτωσε κατά τρόπο απρόβλεπτο και έκτακτο την οικονομική δραστηριότητα στην ενδιαφερόμενη χώρα σε αξιόλογη έκταση. Πραγματικά από τις διαθέσιμες πληροφορίες φαίνεται ότι το γεγονός αναγγέλθηκε εκ των προτέρων, ότι μπορεί να έχει επηρεάσει ορισμένες οικονομικές δραστηριότητες σε μια περιορισμένη περιοχή της σχετικής χώρας και ότι η σχετικά μικρή του διάρκεια (σε σύνδεση με τους αποκλεισμούς που η Επιτροπή έχει προηγουμένως αποδεχτεί ως έκτακτο περιστατικό ([17]) δεν μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω γεγονός έχει προκαλέσει σε σημαντική και αξιόλογη έκταση αναστάτωση της οικονομίας της σχετικής χώρας.

(60) Επομένως, με βάση την πρακτική της Επιτροπής, το σχετικό γεγονός συνιστά έναν κανονικό επιχειρησιακό κίνδυνο και προκάλεσε στους σχετικούς οικονομικούς παράγοντες ένα είδος ζημίας που πρέπει είτε να αντιμετωπίσουν με τους δικούς τους πόρους ως ότι εμπίπτουν στο πλαίσιο του επιχειρηματικού κινδύνου ή για τους οποίους πρέπει να αναζητήσουν αποζημίωση δυνάμει του εθνικού δικαίου από τους νομικά υπεύθυνους.

(61) Επιπλέον βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, αντίθετα από ότι στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή θεώρησε ότι ήταν έκτακτο γεγονός, στην υπό εξέταση περίπτωση, δεν είναι δυνατό να συναχθεί το συμπέρασμα ότι υπάρχει άμεση σύνδεση μεταξύ της απεργίας και των οδοφραγμάτων και της ενίσχυσης που πρέπει να χορηγηθεί. Πράγματι, δεδομένου ότι οι αρμόδιες αρχές επιβεβαίωσαν ότι δεν έχουν τις πληροφορίες που ζήτησε η Επιτροπή όσον αφορά, ειδικότερα, τα προϊόντα για τα οποία θα παρεχόταν αποζημίωση, οι δικαιούχοι του μέτρου (παραγωγοί του πρωτογενούς τομέα ή επίσης εταιρείες μεταποίησης και εμπορίας) και, σε ορισμένες περιπτώσεις, επίσης τους λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της αποζημίωσης (βλ. σημείο 28 ανωτέρω), η Επιτροπή δεν μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η προγραμματιζόμενη ενίσχυση συνδέεται αναγκαστικά και αποκλειστικά με τις απώλειες που προκλήθηκαν από την απεργία και τα οδοφράγματα στη Σικελία τα οποία συνέβησαν μεταξύ 30 Σεπτεμβρίου και 8 Οκτωβρίου 2000).

(62) Ειδικότερα, το άρθρο 1 του κοινοποιημένου νόμου και η τυποποιημένη μορφή κοινοποίησης προβλέπουν τους ακόλουθους δικαιούχους: «επιχειρήσεις, ή ομάδες επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αγροτικής παραγωγής, μεταποίησης ή εμπορίας». Ωστόσο οι επεξηγήσεις που παρασχέθηκαν από τις αρμόδιες αρχές όσον αφορά τους λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της ζημίας που προκλήθηκε και η σχετική αποζημίωση φαίνεται να αναφέρονται μόνο στη ζημία που υπέστησαν μεμονωμένοι παραγωγοί του πρωτογενούς τομέα στη γεωργία. Ελλείψει πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή δεν γνωρίζει ακριβώς ποιο είδος επιχειρήσεων θα επωφεληθεί από το μέτρο ενίσχυσης και, εάν η ενίσχυση πρέπει επίσης να χορηγηθεί σε επιχειρήσεις του τομέα επεξεργασίας και εμπορίας, η Επιτροπή δεν γνωρίζει ποιο είδος ζημίας υπέστη καθεμία από αυτές τις δύο κατηγορίες επιχειρήσεων και σύμφωνα με ποια κριτήρια εκτιμήθηκε και υπολογίστηκε η ζημία αυτή. Η Επιτροπή συνεπώς θεωρεί ότι οι απώλειες για τις οποίες θα μπορούσε να χορηγηθεί αποζημίωση σε (τουλάχιστον ορισμένους από) τους δικαιούχους μπορεί επομένως να συνδεθεί (επίσης) με αιτίες άλλες από τις σχετικές απεργίες και οδοφράγματα.

(63) Όσον αφορά τους πρωτογενείς παραγωγούς, οι αρμόδιες αρχές προγραμμάτισαν να παράσχουν αποζημίωση και στους αγρότες εκείνους οι οποίοι, εξαιτίας της απεργίας και των οδοφραγμάτων, δεν μπόρεσαν να συλλέξουν /συγκομίσουν την παραγωγή τους και επομένως έχασαν την παραγωγή τους. Σε αυτήν την περίπτωση η ζημία που υπέστησαν οι αγρότες θα υπολογιστεί με βάση «πραγματογνωμοσύνες που συντάσσονται από καταρτισμένους γεωπόνους σχετικά με την αξία της παραγωγής επί των φυτών /δέντρων» που θα υποβληθούν μαζί με τις συμβάσεις. Ελλείψει οποιασδήποτε διευκρίνισης από τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχτεί τους προτεινόμενους λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό της ζημίας που πραγματοποιήθηκε και της σχετικής ενίσχυσης που προτείνεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεδομένου ότι δεν είναι σαφές γιατί οι εν λόγω λεπτομερείς κανόνες θα διέφεραν στην περίπτωση αυτή από εκείνους που χρησιμοποιούνται για άλλους παραγωγούς (βλ. σημείο 28 ανωτέρω)· η φύση και ο σκοπός των σχετικών πραγματογνωμοσυνών δεν είναι επίσης σαφή· δεν καθορίζεται πότε και πώς συντάχθηκαν οι εν λόγω εκθέσεις και, τέλος, δεν είναι γνωστό για ποιο τύπο προϊόντων οι εν λόγω πραγματογνωμοσύνες θα χρησιμοποιούνταν για την αξιολόγηση της ζημίας. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για το λόγο αυτό επίσης, απώλειες για τις οποίες θα μπορούσε να χορηγηθεί αποζημίωση σε (τουλάχιστον ορισμένους από) τους δικαιούχους μπορούν επομένως να συνδεθούν (επίσης) με αιτίες άλλες από τις σχετικές απεργίες και οδοφράγματα.

(64) Επιπλέον, αν και κλήθηκαν επανειλημμένα, οι ιταλικές αρχές δεν παρείχαν ποτέ στην Επιτροπή κατάλογο προϊόντων τα οποία, εξαιτίας της φύσης τους (εύκολο να φθαρούν, περίοδος συγκομιδής, κ.λπ.), έπρεπε πραγματικά να παραδοθούν ή να συλλεγούν / συγκομιστούν γρήγορα κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου (30 Σεπτεμβρίου έως 8 Οκτωβρίου 2000) για τα οποία δεν μπορούσε να προβλεφθεί εναλλακτική μορφή αποθήκευσης (παραδείγματος χάριν κατάψυξη) και για τα οποία οι ιταλικές αρχές προέβλεπαν την αποζημίωση. Δεδομένου ότι αυτός ο κατάλογος κρίθηκε αναγκαίος για την πιθανή έγκριση του μέτρου ενίσχυσης και ειδικότερα για τη δημιουργία του συνδέσμου μεταξύ της απεργίας και των οδοφραγμάτων και των απωλειών για τις οποίες μπορούσε να πληρωθεί η ενίσχυση στους δικαιούχους, η Επιτροπή δεν μπορεί να δημιουργήσει μια τέτοια σύνδεση.

([16]) Βλ. υποσημείωση 15 ανωτέρω.

([17]) Βλ. υποσημείωση 15 ανωτέρω.

(65) Τέλος, οι ιταλικές αρχές δεν απέκλεισαν την αμφιβολία ότι οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών μπορεί να είναι υπεύθυνες δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για αποζημίωση στις γεωργικές επιχειρήσεις για τη (συμβατική και μη συμβατική) ζημία που προκάλεσαν με τη διαδήλωση, την απεργία και τα οδοφράγματά τους και, συνεπώς, ότι το μέτρο ενίσχυσης θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συνιστά έμμεση λειτουργική ενίσχυση στις ίδιες τις απεργούσες επιχειρήσεις οδικών μεταφορών.

(66) Δεδομένου ότι προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν διπλή αποζημίωση λόγω της πιθανής συμβατικής ζημίας ή προστίμων που πληρώθηκαν σε αυτούς από τους απεργούντες μεταφορείς, οι δικαιούχοι θα πρέπει να δηλώσουν ότι δεν είχαν κινήσει διαδικασίες κατά των σχετικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών και καθώς οι επεξηγήσεις που παρασχέθηκαν από τις αρμόδιες αρχές -δηλ. ότι οι επιχειρήσεις οδικών μεταφορών θα ήταν υπεύθυνες ως ιδιώτες και όχι ως επιχειρήσεις- δεν φαίνονται πειστικές και δεν φάνηκε να αποκλείουν ότι, δυνάμει του εθνικού δικαίου οι απεργούσες επιχειρήσεις οδικών μεταφορών ενδέχεται πράγματι να είναι υπεύθυνες για ζημίες στους αγρότες, η Επιτροπή δεν μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι πραγματικοί δικαιούχοι του μέτρου ενίσχυσης είναι οι επιχειρήσεις του γεωργικού τομέα και ότι το μέτρο δεν είναι (επίσης) λειτουργική ενίσχυση προς τους ίδιους ή προς ορισμένες από τις επιχειρήσεις οδικών μεταφορών.

(67) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, δεδομένου ότι οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι δεν έχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες όσον αφορά οποιεσδήποτε από τις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή τόσο σχετικά με την έκτακτη φύση του γεγονότος όσο και με τις άλλες πτυχές του μέτρου ενίσχυσης, όλες οι αμφιβολίες που είχε η Επιτροπή όταν αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία εξακολουθούν να υπάρχουν και αποκλείουν την ευνοϊκή αξιολόγηση του μέτρου ενίσχυσης ως ενίσχυση για την αντιστάθμιση της ζημίας που προκλήθηκε από ένα έκτακτο γεγονός κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της Συνθήκης.

(68) Για τους λόγους που καθορίστηκαν ανωτέρω, η Επιτροπή συνεπώς καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σχετικό γεγονός δεν μπορεί να θεωρηθεί ως έκτακτο γεγονός κατά την έννοια της Συνθήκης και ότι, σε κάθε περίπτωση, ο αναγκαίος και αποκλειστικός σύνδεσμος μεταξύ του εν λόγω γεγονότος και των απωλειών των δικαιούχων στην αποζημίωση των οποίων σκοπεύει η ενίσχυση δεν μπόρεσε να συσταθεί.

(69) Όσον αφορά τη δυνατότητα το υπό εξέταση μέτρο ενίσχυσης να μπορεί να ικανοποιήσει άλλους κρατικούς κανόνες ενίσχυσης για τον αγροτικό τομέα, το σημείο 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών ορίζει ότι, για να θεωρούνται συμβιβάσιμα με την κοινή αγορά τα μέτρα ενίσχυσης πρέπει να περιέχουν ένα κίνητρο ή να απαιτούν κάποιο αντάλλαγμα από το δικαιούχο. Αφήνοντας κατά μέρος τις εξαιρέσεις που προβλέπονται ρητά από την κοινοτική νομοθεσία ή από τις κατευθυντήριες γραμμές, οι μονομερείς κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες αποσκοπούν καθαρά στη βελτίωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των παραγωγών δίχως να συνεισφέρουν με κανένα τρόπο στην ανάπτυξη του τομέα και, ειδικότερα, οι ενισχύσεις που χορηγούνται αποκλειστικά με βάση την τιμή, την ποσότητα, τη μονάδα παραγωγής ή τη μονάδα μέσων παραγωγής θεωρούνται ενισχύσεις για τη λειτουργία, ασυμβίβαστες με την κοινοτική αγορά. Άλλωστε, από την ίδια τους τη φύση, οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να επηρεάσουν τους μηχανισμούς των κοινών οργανώσεων αγοράς.

(70) Η υπό εξέταση ενίσχυση δεν περιέχει κανένα κίνητρο ούτε απαιτεί κανένα αντάλλαγμα από το δικαιούχο. Όπως φαίνεται ανωτέρω, δεν καλύπτει καν τις απαιτήσεις δυνάμει του σημείου 11 των κατευθυντήριων γραμμών για εξέταση ως αντισταθμιστική ενίσχυση συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά. Η ενίσχυση υπό εξέταση απλώς βελτιώνει την οικονομική κατάσταση των παραγωγών, χωρίς να συμβάλει στην ανάπτυξη του τομέα και, ειδικότερα, προβλέπει λειτουργικές ενισχύσεις που στοχεύουν στην ανακούφιση των δικαιούχων για τις λειτουργικές δαπάνες που συνδέονται με τον κανονικό επιχειρηματικό κίνδυνο.

(71) Συνεπώς δεν υπάρχει καμία αιτιολόγηση, δυνάμει των κανόνων κρατικής ενίσχυσης που εφαρμόζονται στη γεωργία, για το μέτρο ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 1 του περιφερειακού νόμου αριθ.. 27/2000, υπέρ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση ή/και εμπορία των αγροτικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης. Η Επιτροπή συνεπώς θεωρεί αυτό το είδος των ενισχύσεων ως λειτουργική ενίσχυση που δεν είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά. Αυτό το είδος ενίσχυσης που χρηματοδοτεί μέρος των δαπανών διαχείρισης που βαρύνουν τους δικαιούχους δεν έχει καμιά διαρκή και διαρθρωτική επίπτωση στους δικαιούχους τομείς και χρησιμεύει αποκλειστικά για να προσδώσει πλεονέκτημα στους σικελούς παραγωγούς έναντι προϊόντων που δεν επωφελούνται από συγκρίσιμα μέτρα στην Ιταλία ή/και σε άλλα κράτη μέλη.

(72) Η ενίσχυση που προβλέπεται στο άρθρο 1 του περιφερειακού νόμου αριθ. 27/2000 δεν μπορεί συνεπώς να ωφεληθεί από παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) ή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ούτε από καμία άλλη παρέκκλιση που προβλέπεται από τη Συνθήκη.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(73) Με βάση τα ανωτέρω σημεία, το μέτρο ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 1 του περιφερειακού νόμου αριθ. 27/2000 δεν είναι συμβατό με την κοινή αγορά και δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

(74) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του περιφερειακού νόμου αριθ. 27/2000, η εφαρμογή των μέτρων ενίσχυσης που προβλέπονται από τον εν λόγω νόμο εξαρτάται από την έγκρισή τους από την Επιτροπή. Στις παρατηρήσεις τους οι αρμόδιες αρχές επιβεβαίωσαν ότι οι ενισχύσεις δεν είχαν εφαρμοστεί.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι κρατικές ενισχύσεις τις οποίες η Ιταλία επρόκειτο να εφαρμόσει υπέρ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση ή/και την εμπορία των αγροτικών προϊόντων του παραρτήματος Ι δυνάμει του άρθρου 1 του σικελικού περιφερειακού νόμου αριθ. 27/2000 της 23ης Δεκεμβρίου 2000 για την αντιστάθμιση της ζημίας που προκλήθηκε από την απεργία και τα

οδοφράγματα των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών στη Σικελία μεταξύ 30 Σεπτεμβρίου και 8 Οκτωβρίου 2000 δεν είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά.

Οι εν λόγω ενισχύσεις δεν μπορούν συνεπώς να εφαρμοσθούν.

Άρθρο 2

Η Ιταλία οφείλει να ενημερώσει την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης για τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2004.

Για την Επιτροπή
Franz FISCHLER
Μέλος της Επιτροπής